

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Appendix. Praxis varia, ad brevem facilemque Directionem Confessarii, &
Dispositionem Pœnitentis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

aliena pascua, quam ad alienum gregem, panem, aut frumentum, quæ nequit in hoc casu sibi iuste usurpare; & ita docet Lessius in posthumis v. Bellum p. 150.

Dico secundò, Si pabulum sufficiens non advehatur, nec possit per inopiam pretio comparari, tunc locum habet doctrina de extrema necessitate, in qua censeferi debent pabula esse communia: sic tamen ut ille qui præ cæteris passus fuisset enorme damnum facienda sit compensatio, sicut fieri solet in rebus aliis magis pretii in extrema necessitate acceptis.

Sunt tamen qui existimant ex consuetudine communem receptam esse militum in Castris liberam pabulationem, tanquam onus commune prædiorum, quando pro utilitate Provinciæ bellum geritur: Et æquum esse ut divites quorum sunt prædia hoc onus sustineant, cum ex prædiis suis magna emolumenta aliis temporibus percipiant: Sicut rhedis, sericis vestibus, & aliis quæ in usu divitum potissimum versantur, iusta aliquando vici-galia imponuntur, quæ ipsi præ aliis facile, possunt sustinere.

Propter hanc rationem & consuetudinem, si vere subit, non audeat Lessius supra, condemnare liberam illam pabulandi facultatem, si à Principe positivè permittatur, & pauperibus, si inde grave damnum passus fuerint, compensatio præstetur. Nam horum aliquos præ aliis enormiter gravare, nec ipsi Principi licitum, cum in oneribus imponendis teneatur servare iustitiam distributivam. An autem Principes talem potestatem pabulandi fecerint, facti quæstio est. Præsumptio aliqua in oppositum esse potest, quod permittant Magistratibus contra huiusmodi pabulatores potestatem ordinariam exercere: nec audeant viti magis prohi præsentem Domino absque aliqua compensatione hanc libertatem sibi vindicare.

QUÆSTIO VIII.

AN Missionario *NAVALI* licitum sit aliquando in ipsa navi celebrare, etiam dum actu navigantur?

Negant passim plurimi quos refert, & sequitur *Vaquez*, *Disp.* 232. *Cap.* 3. *Num.* 4. *Suarez*, *Disp.* 81. *Sect.* 2. *Bonacina*, *Disp.* 4. *Quæst.* ult. *puncto* 9. *Gavanna* in *Rubric* *Missal*, *Part.* 1. *Tit.* 20. *aliique*.

Respondet, tamen cum multis & probatis Theologis, id in utroque casu proposito licitum esse, quando non adest morale periculum, ne Calix navis agitatione effundatur, quale periculum in navibus præsertim grandioribus sæpius abesse multorum experientia testatur. Cum igitur talis celebratio nullo speciali jure prohibeatur, nulla adfertur sufficiens ratio cur occurrente causa idonea omitti debeat. Causas autem idoneas recenset *Leander de Sacrif. Missæ* *Tract.* 8. *Disp.* 7. *Quæst.* 18. Præceptum in Dominicis & Festis audiendi Missam: communicandi in Paschate: accipiendi Viaticum in mortis articulo. Possunt & aliæ causæ occurrere, nec video cur non possit aliquando sufficere singulare desiderium, & solatium vectorum, præsertim in diuturna navigatione. Hanc sententiam iusè defendit *Card. Lugo* *Disp.* 20. *Sect.* 4. & *Granadus* *Tract.* 14. *Disp.* 13. *Num.* 2. *Fagandez*, *Prac.* 1. *Lib.* 3. *Cap.* 10. *Hurtadus* *Disp.* 4. *Disse.* 6. *Layman de Sacrif. Mis.* *Cap.* 5. *Num.* 6. & plures alii.

Quæritur 2. An liceat in navigiis aut triremibus sacram Eucharistiam permanenter servare? Negant id licere plerique Auctores qui nolunt licitum esse in navibus celebrare, ut *Henriquez*, *Lib.* 9. *Cap.* 27.

Sed respondeo cum pluribus, id omnino permitti, ubi in navigio reperitur locus decens, & à turba nautica satis separatus in quo S. Hostia servari possit. Quia id minus habet difficultatis quam Missæ celebratio, quam ostendimus à probatis Auctoribus admitti, & potest aliquando peculiaris usus, & necessitas ægrorum id postulare. Et quidem olim navigantes sacram Eucharistiam secum de terre consuevisse refert *D. Ambrosius* & *Metaphrastes*, ut admittit *Henriquez* supra citatus, nec hodie extat præceptum id prohibens, modò indecentia & irreverentia caveatur: idque disertè tradit *Leander à SS. Sacramento de Sacrif. Missæ* *Tract.* 8. *Disp.* 7. *Quæst.* 19. & *Granadus* supra *Num.* 7. *aliique*.

Quæritur 3. An licitum sit etiam in littore aram erigere, & Missam celebrare pro nautis & navigantibus, & in Castris pro militibus?

Respondet, id licere dummodò habeatur altare portatile, & reliqua ad celebrationem requisita. Possè autem dictis locis celebrari, ut die festo Missa audatur, docet *Henriquez*, *Sa*, *Hurtado*, *Lugo* *aliique*, apud *Leandrum* supra *Quæst.* 16.

Quæritur 4. An si contingat ibi, aut etiam alibi, postinceptum Sacrum lumen extinguere, nec aliud commodè inveniri, possit Sacerdos sine lumine Sacrum continuare & perficere? Negat *Fagandez*, *Cap.* 22. *Num.* 19. nisi extinctum fuerit lumen post consecrationem.

Respondet, probabilius videri posse Missam continuari in prædicto casu, etiam si lumen extinctum fuerit post Offertorium ante Consecrationem, quia jam oblata sunt ea, quæ postea erunt consecranda, nec potest tunc sine aliorum incommodo consecratio, & Sacrum omitti. Ita *Leander* supra, citans pro hac sententia *Card. Lugo* hic *Disp.* 20. *Num.* 77.

APPENDIX

SUMMARIA

Ad brevem ac practicam Directionem Confessarii & Dispositionem Pœnitentis in toto decursu CONFSSIONIS Sacramentalis.

§. I.

Observanda Confessario in principio, & decursu Confessionis.

PRIMò, Impertit pœnitenti hanc benedictionem: Dominus sit in corde tuo, & in labiis tuis, ut dignè, & contritè confitearis peccata tua, in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti, Amen. Postea, si Pœnitens loqui hæreat, animet illum benignè, ut incipiat fideret soli Deo, & suo Patri spirituali proferre omnia peccata quæ memoriæ occurrunt; & incipientem, sine causa, non facile interrumpat.

le
12

o
ia

Si advertat Pœnitentem non satis posse se explicare, interroget illum cautè ex præceptis decalogi, vel de aliquibus peccatis quæ ipsius personam maximè concernunt. Quando etiam Pœnitens non satis exprimit circumstantias mutantes speciem v. g. quod persona quam carnaliter cognovit fuerit conjugata: vel quando non exponit numerum graviorum peccatorum, tenetur Confessarius de his Pœnitentem interrogare, Quod si ob diuturnitatem temporis, & lapsum frequentiam nequeat Pœnitens certum peccatorum numerum determinare, ut sæpe contingit in delectatione morosa pravis desideriis, consuetudine jurandi, interrogari poterit, à quanto tempore est confessus, & ab illo tempore quoties singulis septimanis, aut singulis diebus solitus fuerit labi in illud peccatum, & ex his quantum fert memoria expolitus, poterit Confessarius conjecturam sufficientem facere de frequentia & numero lapsuum à postrema confessione.

II. Dum Pœnitens narrat superflua, aut suas querelas, aut negotia domestica, aut res alienas ad propria peccata non pertinentes, Confessarius peritè sermonem divertat, v. g. dicendo, satis intellexi, quid meministi circa peccatum detractiois, verba contumeliosa, aut aliud peccatum pro qualitate personæ.

III. Si interrogandus sit in materia luxuriæ, utendum verbis honestis ac pudicis, paulatim à cogitationibus ad verba, à verbis ad actus progrediendo, ne Pœnitentes ex Confessario ea peccata discant, quæ antea ignorarunt.

IV. Quando aliquid occurrit grave & reprehensione dignum, confitentem non statim arguat, nec signum præbeat admirationis, antequam confessio absolvatur, ne Pœnitens turbatus, aut territus reliqua peccata sileat.

V. Si Pœnitens absque necessitate attingat graviora aliorum peccata, disertè illum moneat, ut ista sileat, & sicut tantum peccata exponat.

VI. Si quis confitendo ostendat se habere notitiam alicujus peccati, ex quo imminet grave damnum alicui communitati, caveat confitentem absolvere, nisi statuat congruo modo efficere, ut res ea reveletur Superioribus, illis quibus incumbit communitatis periculo prospicere: quarendus tamen est modus quo sic fiat, ut non cedat in perniciem Pœnitentis.

VII. Quando narratur peccatum quod constat esse reservatum, à quo Confessarius per se nequit absolvere, monendus est Pœnitens ut ibi sistat, donec vel Pœnitens, vel potius ipse Confessarius ad superiorem pro facultate recurrat, tacito tamen Pœnitentis nomine, nisi malit alteri habenti potestatem iterum confiteri.

VIII. Quando, ob stupiditatem Pœnitentis, non potest ab eo extorquere idoneam materiam absolutionis per interrogationes ordinarias de mendacio, detractioe, ira inordinata, distractione voluntaria, verbis otiosis &c. Interrogari ulterius potest, an saltem voluerit aliquid horum committere, et si peccatum externum non posuerit. An egerit aliquid contra remorsum suæ conscientie, putando, aut dubitando, aliquid esse peccatum, quod vere non fuit. An saltem sine causa exposuerit se periculo committendi certum aliquod peccatum. Vel, an fuerit causa cur alii rem prohibitam fecerint; aut aliquid omiserint ad quod tenebantur, quod facile in parentibus locum habet, non monendo sui officii filios, famulos, aut alios suæ curæ commissos, quod si de nullo etiam horum se accusent,

jubendi sunt ut aliquod saltem peccatum exponant quod meminerunt aliquando in totius vite decursu se commissum: ac demum monendi, ut quantum fieri potest in futurum melius instructi ad confessionem procedant.

§. II.

Observanda à Confessario post Confessionem.

I. Postquam Pœnitentis Confessionem integram ante absolutionem, quamvis etiam ob aliquam causam, aut oblivionem, post absolutionem injungi possit. Forma autem integra Absolutionis superius exprimitur in *Tom. 2. Part. 2. Tr. 3. Cap. 9.* ubi tractatur Forma Hæreticos reconciliandi.

II. Quamvis pro satisfactione peccatorum quædam opera bona sint idonea: illa tamen ad tria positionum capita reducuntur. Nempe ad Jejunium, Orationem, & Eleemosynam. Ad *Jejunium* spectat quævis carnis afflictatio, per cilicia, flagella, vigiliæ, cubitum in terra, peregrinationem, tolerationem liberæ injuriæ, aut contumeliæ, &c. *Orationis* nomine non solum intelligitur vocalis recitatio, sed etiam mentalis meditatio, lectio spiritualis, frequentatio Missæ, psalmodiæ, concionis, aut Sacramenti alicujus perceptio. *Eleemosyna* comprehendit omnia opera misericordiæ tam corporalia, quam spiritualia, ut curæ infirmos, visitare hospitalia, excipere peregrinos, adhibere ignoantes, corrigere errantes aut peccatores, & id genus alia. Ex his eligit Confessarius, Pœnitentiam pro gravitate peccati, quæ simul sit Medicinalis, ad curandum animæ morbos, & præcavendum lapsum in futura peccata, verbi gratia, jejunium lubricis, Eleemosynam avaris imponendo, habità ratione virum sexus, ætatis, & opportunitatis sui Pœnitentis. In his imponendis, uti cavendum est à nimio rigore quæ à confessione deterreat, ita ex altera parte videlicet declinet ad nimiam lenitatem, aut laxitatem, levia quædam opera pro gravissimis delictis imponenda, ut monet Tridentinum *Sess. 14. Cap. 8. de Sacram. Pœnit.* Quænam censetur Pœnitentia peccato mortali proportionata, diximus supra de satisfactione Sacramentali. *Tom. 2. P. 3. Tr. 3. Cap. 5. in fine.*

III. Expediit aliquando injungere opera quædam leviora, quæ gravioribus æquivalent quando sunt diuturna, ut quotidie dum surgit attente cogitare de morte necessario ventura, aut de æternitate pœnarum pro unico mortali, aut terram aliquoties osculari, aut modis genibus, aut extensis brachiis assidue vespere recitare orationem Dominicam, aut aliquem psalmum, aut alias preces, quæ incutiant horrorem illius peccati cui Pœnitens est obnoxius.

IV. Si Pœnitens recuset Pœnitentiam idoneam, aut suæ emendationi necessariam, neganda est ipsi absolutio, quia per hoc ostendit se ad illam nondum esse satis dispositum.

V. Nunquam absolvat à peccatis, sub aliquo conditione de futuro, ut, si dederis talem Eleemosynam, & petieris ab alio veniam, quia talis absolutio nec deus nec valida est. Quando vero dubitaret Confessarius aliquis puer, aut etiam adultus in articulo mortali beat in præsentem usum rationis, aut dispositionem in hac conditione, si es capax, ego te absolvo, &c.

VI. Potest aliquando iterum absolvo etiam illi

Ard
kiThe
log

D. 11

scis ad tempus suspendi, præsertim cum recidivis, cum repidis, cum remanentibus in priori aliqua occasione peccati, cum retinentibus adhuc bona aliena; imo debet illis differri absolutio, si post emendationem, aut restitutionem bis, tunc promissam, Confessarium in re gravi sefellierint: nisi contingat jam longè aliud, & planè extraordinarium emendationis signum ac propositum adferri, juxta ea quæ supra tradidimus de absolutione Sacramentali Tom. 2. Part. 2. Tract. 2. Cap. 3. & alibi.

VII. Conſuetudinarius, sive qui sæpius affluvit in idem peccatum labi, si jam primum tibi confiteatur, & sincerè asserat se esse contritum, & proponere emendationem, absolvi tunc poterit, neque necesse est ipsius absolutionem in futurum differri donec constet secutam esse consuetudinis emendationem. Nec facit contra hanc praxim Methodus opposita falso fundamento mixta, quod nempe sincera peccatoris conversio non solet esse repentina; cui refragatur frequens experientia, de qua alibi.

VIII. Et si talem Pœnitentem absolverit, expedit aliquando ipsi suadere, ut pro ea vice ad sacram synaxim non accedat, ut augeat in eo reverentiam erga illud Sacramentum, & horrorem sui peccati, & majorem præparationem in sequentem confessionem.

IX. Valdè consultum est, ut sigillum confessionis securius servetur, de Pœnitentis vitiiis, aut etiam virtutibus, nunquam apud alios mentionem facere, ne dum unum laudat, videatur alium vituperare.

Si debeat de peccato in confessione audito consilium ab alio petere, expedit tantum generatim proponere, quid agendum foret si talis casus accideret.

X. Si advertat se Pœnitentem male absolutum dimississe sive defectu potestatis absolventi à certo peccato, sive quia malum consilium dedit, sive quia non obligavit ad restitutionem in præjudicium tertii, non debet illum postea monere, nisi forte prius posulet & obtineat à Pœnitente facultatem aliquid sibi de præterita confessione indicandi. De his plura superius in Tract. 3. Cap. 4. de sigillo Sacramentali.

§. III.

Modus juvandi Rudes, & pueros.

PRIMO, Interrogando explorabit, an sciant mysteria fidei necessaria, & præcepta Decalogi, ac Ecclesiæ. Si ignorent, quantum potest doceat, vel ad alium instructorem dirigat.

II. Dum hærent quasi muti, & nulla peccata exponunt, interroget primo, quæ sunt communia ex præceptis decalogi, aut de mendacio, maledictis, & detractione, & aliis supra iam præxi agendorum in ipsa confessione n. 8.

III. Doceat eos breviter quomodo debeant orare mane ac vesperi, & conscientiam examinare de cogitationibus, verbis, & operibus.

IV. Moneat peccata quæ occurrunt non esse retinenda ex pudore, & Confessarium non posse de illis loqui, & confessionem non profuturam si sponte peccata occultentur.

V. Conent pueris imprimere horrorem peccati, quia nempe reddit animam turpem & deformem instar dæmonis, gratia vero reddit speciosam instar angeli: 2. Incutiat illis timorem Dei, instar solis ubique præsentis, & malas cogitationes videntis, & igne æterni.

R. P. Arfidek. Tom II.

no punientis: Sed qui è contra pios, ac probos instat parentis amat, & solâ gloriæ, & dulcedine æternâ in cælesti paradiso perfundit.

VI. Denique doceat eos, ubi inobedientes parentibus, aut Magistris fuerunt, veniam ab illis postulare. Quia talia remedia pueris altius inhærent.

MOTIVA VARIA.

Disponentia ad summam Peccati Detestationem, Contritionem, & vitæ Emendationem.

CONSIDERA Dei Majestatem, potentiam, bonitatem, ac dignitatem infinitam, per Peccatum læsam, spretam, & contemptam, Et tamen summâ benignitate ad nos clamat, *Nolo mortem Peccatoris, sed magis ut convertatur, & vivat.* Quis Rex aut Princeps subditum rebellem, & læsæ Majestatis reum tam benignè ad veniam admitteret?

Peccatum quippe mortiferum, est aversio à Deo summo, æterno, & infinito Bono, simulque conversio ad Creaturam in se vilem, & infinite à Deo distantem, adeoque peccatum summum est malorum quod homini potest accidere.

Peccatum est animæ nostræ lethale Venenum, quod dæmon propinat in patinis aureis, ne illius malitia, & damna ex eo secutura nobis appareat.

Peccatum est horrenda Catena, & compedes quibus anima constricta in barathri profundum pertrahitur.

Peccatum est nefaria Proditio, quam homo rebelis machinatur adversus legitimum suum Regem ac Dominum, quasi claves civitatis, id est, animæ suæ possessionem tradens dæmoni hosti capitalissimo.

Peccatum est grave Pondus, quod nec calum retinere, nec terra potest, sed infra terram ad abyssum tartari cum peccatore descendit.

Peccatum constituit nos desertores Dei, ac Salvatoris nostri, cui datam in Baptismo fidem, & obedientiam per peccatum violamus.

Imo peccatum, teste Apostolo, Filium Dei conculat, & Sanguinem Testamenti pollutum ducit, & Spiritui gratiæ contumeliam facit.

Peccatum trifidissimo nos Exilio in perpetuum mulctat, dum à patriis paradisi sedibus in profundissima inferorum relegat, amissâ namque Dei gratiâ, simul perit hæreditarium jus regni cælestis.

Peccatum est fœdissima animæ Leptra: nam quem admodum morbus lepræ corporibus adimit omnem speciem, robur, & vigorem; ita peccatum omni pulchritudine animam privat, & omne virtutum robur elidit.

Peccatum omnia bonorum operum Merita destruit ac dissipat, quantumvis vitæ sanctissime acta, & omni virtutum genere cumulata fuerit: Efficit quoque ut nihil eorum quæ agis in statu peccati per se conducant ad præmium vitæ æternæ: Ad hæc, privat nos Communionem bonorum operum quæ in commune sunt ab Ecclesiâ Catholica dum in illo statu versatur.

Quid plura animi & corporis Damna proponam? Peccatum si inveteratum fuerit, præcipitat animam tanta vi in miseriarum omnium pelagum, ut jam tradatur in reprobum sensum, qui cumulus est omnium malorum.

Peccatum sæpe corpora sana, & robusta dejicit, ut

tarda fiant, segnia, deformia, & inepta honestis excitationibus, ut vitam trahant brutis simillimam.

Peccatum potentissimos quosque magnitudine & honoribus sepius exiit; æquissimum quippe est, ut qui divinis honoribus tantum derogarunt, ipsi quoque vicissim jacturam similem faciant; quod Saulis, & tot Regum exemplis Scriptura confirmat.

Peccatum aufert lætitiæ cordis, quæ est vita hominis, inquit sapiens: inserit autem angores, ac tristitiam quæ exsiccat ossa, itaque vitam insuavem, ac mortis instar facit.

Peccatum sæpe justo Dei judicio mortem accelerat, & in visceribus nostris, nobis insciis, colligit tabem ac perniciem. Ex quo factum est, ut plures, malefactorum ad extremum id exigentibus, morte repentinâ sint extincti, atque ultricibus inferorum flammis addicti.

Tanta sunt peccati damna, & tanta malitia contra divinam bonitatem, ut justissimum sit illud dictum S. Anselmi Archiep. Cantuar. Si hinc Peccati horrorem sine pena, & inde Inferni dolorem sine culpa, mihi propositum cernerem, necessitas autem imponeretur alterutrum deligendi: mallem, inquit, purus à peccato & innocens gehennam intrare, quam peccati sorte pollutus Cælorum regna tenere, *Lib. de beatitudine Cap. 190.* Idem constat de S. Edmundo Archiepisc. Cantuariensi, cujus ea vox erat: Mallem insillire in rogam ardentissimum, quam peccatum ullum sciens admittere in Deum meum. S. Ludovicus Rex Gallorum, ab ineunte ætate hoc sibi meritò semper persuasum habebat, potius mori, quam peccare.

Cum peccatum sit tot rationibus supra quam dici, aut credi possit detestandum, ac reformidandum, extremæ sanè dementiæ est, vel momento temporis, in statu tam periculoso permanere, hoc est in separatione à Deo, in faucibus Dæmonis, in portis Inferni, in mediis malorum immenso agminibus, inter mille discrimina damnationis æternæ.

Hinc ulterius patet, quam ingens sit utilitas Confessionis, & seriæ Pœnitentiæ. 1. quia hæc adfert Remissionem omnium peccatorum, etiam gravissimorum, 2. Aufert reatum & debitum pœnarum æternarum, & sæpe pœnarum temporalium, quas Deus peccatoribus in hac vita infligit. 3. Caustrat Reviviscentiæ omnium bonorum operum, & meritum, quæ prius in statu gratiæ facta, per secutum peccatum mortale sine Pœnitentiâ in perpetuum extincta fuissent. 4. Restituit con-

scientiæ pacem & serenitatem per peccata ablata cum magna, & sæpe valde sensibili animi consolatione. Denique reparat omnia peccati damna superius memorata, & restituit statum gratiæ, quod quia summum est, & nunquam satis æstimabile hominis bonum, illius utilitatem ac dignitatem paucis punctis exponam, ut citius appareat quanti momenti sit statum illum per Pœnitentiâ acquirere, & acquisitum inviolabiliter tenere.

Quanti momenti sit Status Gratiæ.

STATUS gratiæ est Pignus vitæ beatæ & immortalis, & quinimo initium ac radix cælestis gloriæ.

Gratiæ illa est Thesaurus electorum, & Fons omnium cælestium bonorum.

Gratiæ arctissimè hominem Deo devincit, adtingit, & urit, ut quasi unus cum Deo efficiatur, ut loquitur Apostolus.

Gratiæ animam constituit Christi sponsam, Patri æterni filiam amantissimam, & templum augustissimum Spiritus sancti.

Gratiæ regni æterni participem facit, & (quod consequens est) socium, contubernalem, ac fratrem dilectissimum omnium Sanctorum, & Angelorum.

Gratiæ sanctificans liberat animam à culpa quæ contraxit, eamque penitus reconciliat Deo.

Gratiæ Deum homini demeretur, operibusque nostris vitam æternam promerendi vim tribuit: ac deum merita omnia peccatis deperdita restituit.

Gratiæ erigit animum ut cuncta caduca despiciat, neque extollatur fortuitis, neque frangatur adversis, ut illi vera sit voluptas, mundi voluptates contemneret.

Gratiæ virtutes omnes, ac dona Spiritus sancti menti inserit, & inserta custodit.

Denique, quod caput est, gratiæ Deum ipsam in hominis Animam hospitio recipit, ac conservat, quam suâ præsentis consolatur, quam defendit, quam gubernat, quam dirigit ad cœlestem patriam, in qua cum dilecto Sponso palcitur, in qua triumphat, in qua beatè quiescit per omnem æternitatem.

REMEDIA & DOCUMENTA contra singula Peccata in particulari: Actus varii; & Motiva Contritionis perfectæ: Praxis assistendi aegris & moribundis; item cuius Proximo in quovis Stato, tradantur infra Tomo Tertio circa medium, & finem.

TRACTATUS ULTIMUS IDÆA SCIENTIFICA THEOLOGIÆ UNIVERSÆ, ET SCIENTIARUM ILLI ANNEXARUM.

Complectens juris Canonici, juris Civilis, Scientiæ Philosophicæ, Rationalis, & Naturalis cum annexis, Principia, Regulas, Axiomata, Auctores, Originem, Progressum, ac Partium singularium Ordinem, & Materiam, ac Fori Ecclesiastici normam multiplicem: Singula breviter methodo exposita.

Cum hæc Principia, Regulae, Auctores &c. præsertim Theologiæ, juris Canonici, & Civilis cum scientiis illis ancillantibus, inaximi sint momenti ad Resolutiones Theologicas in eodem genere rite formandas: Atque insuper plurimum conducant Scientiarum altiorum Studiosum in qua-